

VotxTothom

Plataforma pel dret a Vot de les persones estrangeres

votxtothom.wordpress.com

Contacte per mitjans:

Jose Peñín, comunicació SOS Racisme
636248621 – comunicacio@sosracisme.org

1. Què és?

VotxTothom. La **Plataforma pel Dret a Vot de les Persones Estrangeres** agrupa diferents organitzacions, col·lectius i persones que comparteixen la necessitat de prioritzar la reivindicació per al dret a vot de les persones estrangeres com quelcom imprescindible per esdevenir una democràcia real i una societat justa i igualitària.

Un espai en el que es treballa de forma assembleària i per comissions per a donar resposta als reptes que hem marcat.

2. Qui en forma part?

Hi ha un seguit d'entitats i col·lectius que hem estat promotores de la iniciativa, sempre amb la voluntat de que es converteixi en un espai ampli i transversal, al que puguin donar suport, i també participar una àmplia majoria d'organitzacions, grups i persones que defensen la igualtat de drets per a tothom.

Les entitats i col·lectius promotors de la Plataforma són:

- Apropem-nos
- Associació d'Ajuda Mútua d'Immigrants a Catalunya, AMIC-UGT
- Asociación Uruguayo Catalana "Los Botijas"
- Atzavara Arrels
- CIEMEN. Centre Internacional Escarré per les Minories Ètniques i les Nacions
- Consell Associacions de Barcelona (CAB)
- Confederació d'Associacions Veïnals de Catalunya (CONFAVC)
- Consell Joventut de Barcelona (CJB)
- Consell Nacional Joventut Catalunya (CNJC)
- Coordinadora Associacions Senegaleses de Catalunya (CASC)
- Espai Antiracista Salt-Girona
- Espacio del Inmigrante
- Federació d'Associacions de Veïns i Veïnes de Barcelona (FAVB)
- Fundació Ciutadania Multicultural-Mescladís
- Fundació Migra Studium
- Fundació Privada Bayt al-Thaqafa
- IACTA Sociojuridica, SCCLP
- Iaioflautas Barcelona
- Institut Drets Humans de Catalunya (IDHC)
- Irídia. Centre per la Defensa dels Drets Humans
- La Ciutat Invisible
- Musulmans Contra la Islamofòbia
- NOVACT
- Secretariat d'Entitats de Sants, Hostafrancs i la Bordeta
- Sindicat Unió General de Treballadors de Catalunya (UGT)
- SOS Racisme Catalunya
- Stop Mare Mortum
- Tanquem els CIES
- Unitat Contra el Feixisme i el Racisme (UCFR)
- Vallès sense fronteres

Insistim en que la voluntat de la plataforma és aconseguir l'adhesió de moltes més entitats i col·lectius d'arreu del país, així com també el suport de persones a títol individual.

3. Per què? Justificació

Perquè cal **revertir una situació de vulneració de drets** que s'està donant des de fa dècades. Les persones estrangeres han de tenir reconegut el seu dret a ser subjectes polítics actius, dotant d'eines el seu rol d'agents transformadors de la societat

El dret a vot, actiu i passiu, s'ha convertit en una qüestió ineludible envers la realitat, una eina imprescindible de diàleg i participació, que ha d'acompanyar qualsevol procés d'inclusió social. El dret a vot per a tothom és necessari per construir una ciutadania justa, en la que totes les persones que en formen part puguin participar de manera efectiva i igualitària i aportar les seves capacitats per construir un projecte comú.

Continuar privant d'aquesta capacitat a una part de la població és impedir la seva identificació. En canvi, aprovar el dret a vot per a tothom és una **eina imprescindible per revertir el racisme** institucional i social.

4. Per a què? Finalitat

La Plataforma pel Dret a Vot de les Persones Estrangeres vol posar en l'agenda política i mediàtica la qüestió del Dret a Vot per a Tothom, crear urgència sobre un **canvi de legislació que permeti a totes les persones que viuen en un estat votar i ser votades en tots els comicis electorals**. Una proposta que suposa deixar de vincular la ciutadania a la nacionalitat i lligar-la a la residència reconeguda mitjançant l'empadronament.

La finalitat de la Plataforma és generar aquest canvi, però per aconseguir-ho cal comptar amb un **ampli suport social**, i això passa per impulsar una **campanya de sensibilització i comunicació** dirigida a la ciutadania sobre la necessitat de fer possible el dret a vot universal, avançar cap a un concepte cosmopolita de ciutadania **que reconegui cada persona com a subjecte de tots els Drets Humans per ella mateixa i no pel fet de pertànyer a una nacionalitat**.

La nostra voluntat és aconseguir el dret a vot universal i per fer-ho plantejarem dues línies de treball

- Pensem que la realitat social a Catalunya justifica i demana el pas endavant que reclamem, en el sentit de **reconèixer el Dret al Vot actiu i passiu a tots els nivells electorals, únicament lligat a la residència en el territori reconeguda mitjançant l'empadronament**. La viabilitat d'aquesta mesura és òbvia, atès que tot Ajuntament té obligació d'empadronar les persones residents, independentment de la seva situació administrativa, i que aquest ja és un mecanisme per assegurar els seus drets a l'educació i altres drets civils.
- Pel que fa al marc legislatiu estatal, la nostra voluntat és igualment la del reconeixement del Dret de Vot en els termes que acabem d'expressar. En aquest cas, es fa necessària la **modificació de l'Article 13 de la Constitució espanyola**. (1. *Los extranjeros gozarán en España de las libertades públicas que garantiza el presente Título en los términos que establezcan los tratados y la ley.* 2. *Solamente los españoles serán titulares de los derechos reconocidos en el artículo 23, salvo lo que, atendiendo a criterios de reciprocidad, pueda establecerse por tratado o ley para el derecho de sufragio activo y pasivo en las elecciones municipales.* 3. *La extradición sólo se concederá en cumplimiento de un tratado o de la ley, atendiendo al principio de reciprocidad. Quedan excluidos de la extradición los delitos políticos, no considerándose como tales los actos de terrorismo.* 4. *La ley establecerá los*

términos en que los ciudadanos de otros países y los apátridas podrán gozar del derecho de asilo en España).

5. Informació a tenir en compte

Estat Espanyol

A l'Estat espanyol, la Constitució de 1978 reserva l'exercici del dret de vot als espanyols en l'article 13.2 i no menciona les persones originàries de fora de la Unió Europea. La Llei d'Estrangeria només reconeix el dret a votar (sufragi actiu, no passiu) a les persones estrangeres **NOMÉS en les eleccions municipals**, i a les que no són comunitàries si a més hi ha conveni de reciprocitat amb el país d'origen, és a dir aquells països que permeten als i les espanyoles que hi resideixen votar).

Hi ha conveni de reciprocitat amb Bolívia, Perú, Xile, Colòmbia, l'Equador, Nova Zelanda, Noruega, Paraguai, Cap Verd i Islàndia. Resten molts països amb els que no existeixen aquests convenis, i en el cas de Catalunya es adient assenyalar que: més de 200.000 persones d'origen marroquí, gairebé 55.000 persones d'origen xinès, més de 50.000 d'origen italià, mes 43.000 persones d'origen pakistanès, ... entre moltes altres que viuen a Catalunya i no poden votar.¹

A la **resta de comicis** les persones estrangeres no podran participar. Ni amb permís de residència ni comunitàries ni extra-comunitàries.

A les eleccions estatals de 2015:

- L'11,3% de persones major d'edat que viuen a l'estat espanyol no van poder votar
- El 13,55% a Catalunya
- Fins al 30% o més en determinats municipis o barris, en els quals, a més, la participació electoral ja és baixa.

A Europa

Tot i que la Comissió i el Parlament Europeu s'han pronunciat a favor de concedir als les persones immigrants en situació regular el dret de vot a les eleccions municipals, no tenen base legal per fer propostes en aquest àmbit, i de fet la Constitució europea no menciona aquest aspecte.

El Tractat de Maastrich, per altra banda, reconeix el dret a votar en els comicis locals a les persones comunitàries si estan residint en altres estats membres.

Actualment es donen diferents situacions:

- Irlanda va ser el primer país a reconèixer, el 1963, el dret a vot a les persones estrangeres en els comicis locals. I el 1992 va eliminar el període mínim de residència per poder votar, a més d'atorgar sufragi actiu i passiu.
- Suècia va ser el segon estat, l'any 1975, a atorgar el dret de vot actiu i passiu als estrangers (exigeix tres anys de residència), seguida de Dinamarca (1981) i dels Països Baixos (1985). Més tard, si van afegir Bèlgica i Eslovènia.
- Un conjunt de països europeus que atorguen el dret a vot a les eleccions municipals a les persones que acrediten la residència: Finlàndia, Estònia, Lituània i Eslovàquia.

1

Segons dades de l'Institut Nacional d'Estadística de Catalunya sobre la població d'origen estranger extreta del Padró municipal d'habitants de gener de 2016.

- El Regne Unit, en canvi, reconeix el dret de vot només a les persones originàries de la Commonwealth.
- Portugal, com l'Estat espanyol, concedeix el dret a vot si hi ha convenis de reciprocitat amb tercer països i si s'acredita un període de residència.
- Hi ha una llista nombrosa de països on les persones d'origen estranger no poden votar sota cap supòsit: Itàlia, Grècia, Polònia, Hongria, Romania, Luxemburg.
- Alemanya, França i Àustria s'especifica la prohibició del vot en la Constitució.

6. Manifest

La plataforma impulsa un manifest en el que es fa un anàlisi de la situació i es concreten algunes peticions. Com dèiem abans la voluntat és aconseguir el suport d'una àmplia majoria de la ciutadania per crear urgència sobre aquest tema i així aconseguir canvis.

El manifest és un dels instruments que formaran part de la campanya de sensibilització i comunicació per arribar al conjunt de la societat.

Principals demandes

- La condició de ciutadà o ciutadana no ha d'estar lligada a la nacionalitat. Ha de ser inherent a la persona i, en tot cas, estar lligada a la residència reconeguda mitjançant l'empadronament.
- L'article 25 del Pacte Internacional de Drets Civils i Polítics ha de ser aplicable a totes les persones residents en un Estat, independentment de la seva nacionalitat.
- Totes les persones que resideixen en un Estat han de gaudir del dret a vot actiu i passiu, a elegir i ser elegides per sufragi en totes les eleccions que se celebrin a qualsevol nivell.
- Les persones estrangeres majors de 16 anys també han de tenir dret a vot.

Com donar suport?

Ja hem dit en diverses ocasions que la voluntat de la campanya és aconseguir un ampli suport social, és per això que es donen diferents possibilitats de participació i implicació:

- adhesió al Manifest
- incorporació a la Plataforma per participar del disseny i execució de l'estratègia
- la voluntat de rebre informació dels diferents actes

Text del manifest

Als últims anys, reivindicacions històriques en polítiques migratòries i d'estrangeria, com l'oposició a l'existència dels CIE i al model de control de fronteres i d'asil, així com la lluita contra el racisme institucional i la criminalització de la immigració, han adquirit més legitimació social. Això ha permès situar la lliure circulació de persones com a pilar fonamental del respecte als drets humans, inherent a la condició de persona. No obstant, això no és suficient, encara falta situar un marc inclusiu i d'igualtat plena. Els discursos assistencialistes i paternalistes encara no estan superats, segueixen a la població estrangera i la redueixen a ser objecte passiu.

Cal revertir una situació de vulneració de drets que s'està donant des de fa dècades. Les persones estrangeres han de tenir reconegut el seu dret a ser subjectes polítics actius, dotant d'eines el seu rol d'agents transformadors de la societat

El dret al vot, actiu i passiu, és a dir, a elegir i ser elegit, en el marc del dret a participar de la vida política de la societat, forma part indissociable del conjunt de drets civils i polítics, tal com el defineix el Pacte Internacional de Drets Civils i Polítics de 1966, en l'article 25. En una societat democràtica, el dret a vot és una eina imprescindible de diàleg i participació, que ha d'acompanyar qualsevol procés d'inclusió social. A més, a més, el dret a vot és fonamental perquè les persones estrangeres puguin fer-se visibles com a part de la ciutadania i identificar-se amb un projecte de societat i d'estat, i és també una forma de posicionament firme per revertir el racisme institucional i social.

Alhora, el dret a vot de tota la població, també és indispensable per consolidar i enfortir la democràcia. Si tothom no pot participar, decidir i ocupar espais de poder, la democràcia és feble i parcial. A Catalunya, al voltant del 15% de la població no té dret a vot. Aquesta xifra puja fins al 30% o més en determinats municipis o barris, en els quals, a més, la participació electoral ja és baixa.

Actualment, el dret a vot està lligat a la condició de ciutadania, i aquesta condició està lligada a la nacionalitat. Hi ha una limitació excoent en el reconeixement dels drets de les persones que contradiu el principi jurídic fonamental d'igualtat davant la llei. Les conseqüències d'aquesta manca d'igualtat són la discriminació en funció de la nacionalitat, sovint lligada a altres formes de discriminació i racisme, per religió, cultura i trets ètnics, entre altres. Hem d'obrir el camí per desvincular els drets de ciutadania de la nacionalitat, i fer de la ciutadania, un concepte més ampli, lligat a la residència i a la condició de ser persona.

A la vegada i especialment ens els darrers anys, s'ha manifestat en reiterades ocasions des de diferents organitzacions juvenils reduir l'edat amb dret a vot, i per tant passar dels 18 als 16 anys doncs és a partir d'aquesta edat que les persones són joves (Llei 33/2010) i a més ja poden tenir responsabilitats legals com ara dret a emancipar-se, treballar així com també responsabilitats penals. És en aquest context, que una persona de 16 anys ha de poder escollir quines són aquelles polítiques que responen millor a les seves circumstàncies. A més, actualment existeix un ample consens polític doncs el Parlament de Catalunya, en el sí del Ple monogràfic sobre polítiques de joventut de l'any 2013, va aprovar per ampla majoria reduir l'edat de vot de les persones joves fins als 16 anys, afavorint d'aquesta manera la defensa dels seus drets així com també la participació en la presa de decisions.

Per això, manifestem:

- El dret al vot actiu i passiu no ha d'estar lligat a la nacionalitat. Ha de ser inherent a la persona i, en tot cas, vinculat la residència reconeguda mitjançant l'empadronament.
- L'article 25 del Pacte Internacional de Drets Civils i Polítics ha de ser aplicable a totes les persones residents en un Estat, independentment de la seva nacionalitat.
- Totes les persones residents en un Estat han de gaudir del dret a vot actiu i passiu, a elegir i ser elegides per sufragi en totes les eleccions que se celebrin a qualsevol nivell.
- Totes les persones estrangeres a partir dels 16 anys han de tenir dret a vot.

7. Properes Activitats

Roda de Premsa

Dimarts 28 de novembre a les 10.30h del matí

Lloc: Seu de La Fede.cat: carrer de les Tàpies 3. El Raval. Barcelona

Intervindran representants de:

- Espacio del Inmigrante
- FAVB - Federació Ass. Veïns i Veïnes de Barcelona
- SOS Racisme i Institut de drets Humans de Catalunya

Acte Públic

Divendres 1 de desembre a les 19h

Sala d'Actes de Cotxeres de Sants, Carrer de Sants, 79 (planta)

- Presentació de la Plataforma pel Dret a Vot de les Persones Estrangeres: entitats promotores, manifest, web i vídeo de la campanya

- Taula Rodona amb les intervencions de:

- **Oumou Balde**, integradora social, membre de Salt Antiracista
- **Fatiha El Mouali**, economista, membre de Unitat Contra el Feixisme i el Racisme (UCFR).
- **Marco Aparicio**, Doctor en Dret Públic i professor agregat de dret Constitucional a la UdG.
- **Karlos Castilla**, Doctor en Dret, especialista en Drets Humans i membre de SOS Racisme Catalunya i de l'Institut de Drets Humans de Catalunya
- Conduirà l'acte **Omaira Bertran**, periodista i membre de Llatins de Catalunya